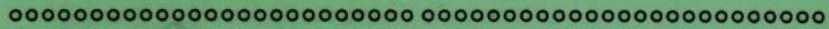
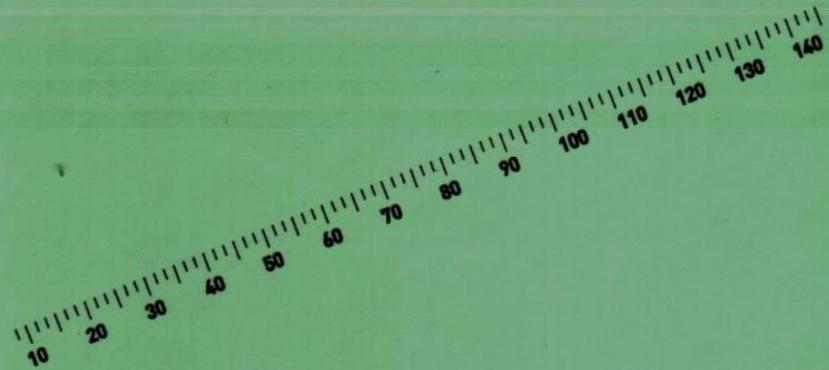
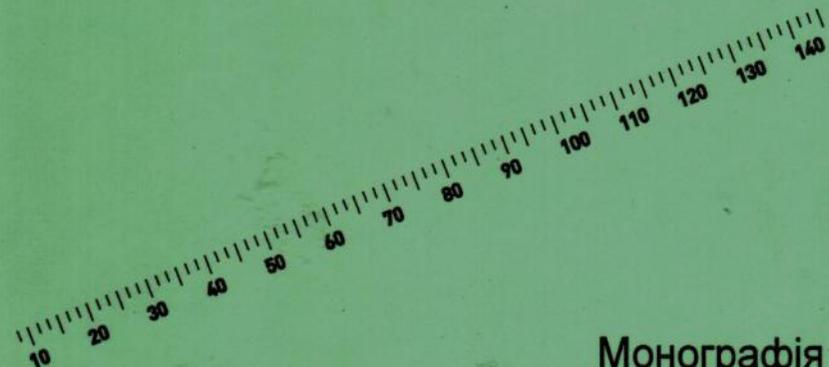
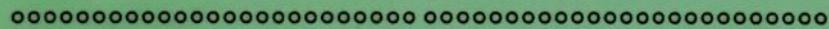

О. І. Линник, Р. Ф. Смолоник, І. А. Юр'єва

**АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ
НА ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ЗАКОРДОННИХ ПІДПРИЄМСТВАХ:
ТЕОРІЯ, ДІАГНОСТИКА КРИЗОВОГО СТАНУ,
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ**

Монографія

УДК 33(075.8)
ББК 65я73
Л59

Рецензенти:

А. В. Пилипенко, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку Харківського національного економічного університету;

О. Ю. Амосов, д-р екон. наук, професор, Перший заступник директора Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

Представлено авторское видение роли антикризисного управления предприятием в международной и отечественной экономике, дан хронологический анализ кризисных явлений в мире, определенны взаимосвязь взаимообусловленных внутренних и внешних условий составляющих понятия «антикризисное управление», предложена система и разработана математическая модель количественной и качественной оценки направленности управленческого персонала при принятии решений и диагностике кризисного состояния предприятия. Материал рекомендован для научных и практических работников, студентов и слушателей вузов Украины.

Линник О. І.

Л59 Антикризове управління на вітчизняних та закордонних підприємствах: теорія, діагностика кризового стану, соціально-економічний аспект управління : монографія / О. І. Линник, Р. Ф. Смоловик, І. А. Юр'єва. – Х. : Вид-во «Підручник НТУ «ХПІ»», 2013. – 544 с.

ISBN 978-966-2426-79-3

Представлено авторське бачення ролі антикризового управління підприємством в міжнародній та вітчизняній економіці, надано хронологічний аналіз кризових явищ у світі, визначені взаємозв'язок взаємозумовлених внутрішніх і зовнішніх умов поняття «антикризове управління», запропонована система та розроблена математична модель кількісної та якісної оцінки спрямованості управлінського персоналу при прийнятті рішень та діагностиці кризового стану підприємства. Матеріал рекомендовано для наукових і практичних працівників, студентів і слухачів вузів України.

УДК 33(075.8)
ББК 65я73

© Линник О. І., Смоловик Р. Ф., Юр'єва І. А., 2013
© Вид-во «Підручник НТУ «ХПІ»», 2013

ISBN 978-966-2426-79-3

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	9
ВСТУП.....	10
Розділ 1. АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ	15
Розділ 2. НАЛІЗ ПОНЯТТЯ «КРИЗА» І МЕТОДИ ЙОГО ДИФФЕРЕНЦІАЦІЇ.....	30
2.1 антологія світових економічних криз.....	30
2.2 Антикризові заходи в закордонних країнах	52
Розділ 3. ЗАСТОСУВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ ПРОГРАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	85
3.1 Реорганізація підприємства в системі заходів програми антикризового управління	95
3.2 Реструктуризація підприємства в умовах антикризового управління. Основні принципи проведення реструктуризації.....	110
3.3 Схеми проведення фінансової санації підприємства.....	116
Розділ 4. ДІАГНОСТИКА ТА ПРОГНОЗУВАННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА.....	121
Розділ 5. БІЗНЕС-ПЛАН В АНТИКРИЗОВОМУ УПРАВЛІННІ	144
5.1. Загальні вимоги до бізнес-планування в антикризовому управлінні	144
5.2. Бізнес-план як інструмент реалізації фінансової стратегії розвитку підприємства в умовах антикризового управління	161
5.3. Організація антикризового плану виробництва	165
5.4. План маркетингу як особливий виробничий документ бізнес-плану.....	175
Розділ 6. АНТИКРИЗОВІ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ	196
6.1. Загальні положення антикризових стратегій управління	196
6.2. Стратегічне і оперативне планування в антикризовому управлінні підприємства	236
6.3. Антикризові заходи, щодо поліпшення конкурентоспроможності продукції підприємства	239

Розділ 7. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ МЕТИ ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ ТА МЕТОДІВ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ	249
Розділ 8. ГРУПОВА ПОВЕДІНКА СУБ'ЄКТІВ МЕНЕДЖМЕНТУ З ПИТАНЬ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ФАКТОР ЕФЕКТИВНОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ	280
8.1. Формування групової поведінки персоналу антикризового управління підприємством	280
8.2. Аналіз формування антикризової команди управління на підприємстві	313
8.3. Аналіз та прогнозування поведінки керівництва (або менеджменту) підприємства в умовах кризових ситуацій на основі математичних моделей	317
Розділ 9. ОПОДАТКУВАННЯ ТА РОЗВИТОК БІЗНЕСУ В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВИХ ЗАХОДІВ	345
9.1. Роль системи оподаткування у становленні та розвитку бізнесу в Україні та за її межами	345
9.2. Моделі прийняття рішень в антикризовому управлінні	359
9.3. Математичне моделювання теорії норми в процесі антикризового управління	380
Розділ 10. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПІДБОРУ І РОЗМІЩЕННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ	435
10.1. Аналіз якісних характеристик, умов формування антикризової команди менеджерів підприємства	435
10.2. Опір організаційним змінам на кризовому підприємстві	437
10.3. Основні теоретичні положення, методи активації виробничої діяльності в умовах антикризового управління	444
10.4. Практична розробка заходів стимулювання праці	466
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ	492
ДОДАТКИ	502
ГЛОСАРІЙ	526

CONTENTS

FOREWORD	9
Chaper 1. URGENCY OF ANTICRISIS MANAGEMENT DEFINITION RESEARCH IN A SYSTEM «THEORIES OF ECONOMICAL ANALYSIS»	15
Chaper 2.«CRISIS» DEFINITION ANALYSIS AND METHODS OF ITS DERIVATION	30
2.1. Athology of world economical crises	30
2.2. Anticrisis actions in foreign countries	52
Chaper 3. IMPLYING THE ANTICRISIS PROGRAM AT AN ENTERPRISE	85
3.1. Reorganization of an enterprise in a system of actions of the anticrisis management program	95
3.2. Restructuring of an enterprise in terms of anticrisis management. The main principles of restructuring	110
3.3. Schemes of a financial sanayion of an enterprise	116
Chaper 4. DIAGNOSING AND PREDICTING BANKRUPCY OF A ENTERPRISE	121
Chaper 5. BUSISNESS PLAN IN ANTICRISIS MANAGEMENT	144
5.1. General requirements to busisness planning in anticrisis management	144
5.2. A business plan as a tool for realization of financial strategy of enterprise's development in terms of anticrisis management	161
5.3. Organization of anticrisis plan of production	165
5.4. Marketing Plan as a special industrial paper business plan	175
Chaper 6. ATICRISIS STRATEGIES OF MANAGEMENT	196
6.1. The main points of anticrisis strategies of management	196
6.2. Strategic and operative planning in anticrisis management at an enterprise	136
6.3. Anticrisis actions considering the improvement of competitiveness of enterprise's products	139
Chaper 7. OPTIMIZATION OF A GOAL FORMATION METHOD AS A PRECONDITIO OF A SUCCESSFUL IMPLEMENTATION OF ANTICRISIS MANAGEMENT METHODS	249

Chaper 8. GROUP BEHAVIOUR OF MANAGEMENT PARTIES CONSIDERING ISSUES OF ECONOMIC PROCESSES MODELLING AS A DEFINING FACTOR OF ANTICRISIS MANAGEMENT EFFECTIVENESS	280
8.1. Formation of group behaviour of enterprise's anticrisis management staff	280
8.2. Analysis of formation of an anticrisis management team at an enterprise	313
8.3. Analysis and prediction of managing staff's behaviour in terms of crisis situations on basis of math models	317
Chaper 9. TAXATION AND DECISION MAKING IN AN ANTICRISIS ACTIONS SYSTEM	345
9.1. The role of taxation system in building and developing business in Ukraine and beyond its borders.....	345
9.2. Decision making models in anticrisis management.....	359
9.3. Math modeling of standards in an anticrisis management process	380
Chaper 10. A SOCIAL-PSYCHOLOGICAL ASPECT OF CHOOSING AND DISTRIBUTING OF LABOUR RESOURCES AT AN ENTERPRISE IN TERMS OF ANTICRISIS MANAGEMENT	435
10.1. Analysis of quality characteristics, terms of formation of an anticrisis team of managers at an enterprise.....	435
10.2. Opposition to organizational changes at an anticrisis enterprise.....	437
10.3. Basic theoretical aspects, methods of labour activity activation in terms of anticrisis management	444
10.4. A practical development of actions on work stimulation	466
LITERATURE	492
APPENDIX	502
GLOSSARY.....	526

ПЕРЕДМОВА

Представлено авторське бачення ролі антикризового управління підприємством в міжнародній та вітчизняній економіці. Наданий хронологічний аналіз кризових явищ у світі та наведені приклади антикризових заходів в закордонних країнах із застосуванням антикризових програм на підприємствах. Вперше визначені взаємозв'язок взаємозумовлених внутрішніх і зовнішніх умов поняття «антикризове управління», що дозволяє забезпечувати більш точну ідентифікацію методів і способів економічного аналізу кризового стану підприємства, оцінити доцільність застосування певних видів антикризової діяльності. Запропонована система та розроблена математична модель кількісної та якісної оцінки спрямованості управлінського персоналу при прийнятті рішень та діагностиці кризового стану підприємства.

Матеріал рекомендовано для наукових і практичних працівників, студентів і слухачів вузів України, а також осіб, що цікавляться питаннями теорії та практики економічного аналізу в категорії антикризового управління.

Представлено авторское видение роли антикризисного управления предприятием в международной и отечественной экономике. Дан хронологический анализ кризисных явлений в мире и приведены примеры антикризисных мер в зарубежных странах с применением антикризисных программ на предприятиях. Впервые определены взаимосвязь взаимообусловленных внутренних и внешних условий, составляющих понятия «антикризисное управление», что позволяет обеспечивать более точную идентификацию методов и способов экономического анализа кризисного состояния предприятия, оценить целесообразность применения определенных видов антикризисной деятельности. Предложена система и разработана математическая модель количественной и качественной оценки направленности управленческого персонала при принятии решений и диагностике кризисного состояния предприятия.

Матеріал рекомендован для научных и практических работников, студентов и слушателей вузов Украины, а также лиц, которые интересуются вопросами теории и практики экономического анализа в категории антикризисного управления.